

Zpráva o šetření ve věci postupu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy při přezkoumání výsledku maturitní zkoušky

---

V roce 2020 se na veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka obrátil pan A. (dále také „stěžovatel“), protože nesouhlasil s postupem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „ministerstvo“) při přezkoumání výsledku zkoušky společné části konané formou didaktického testu z německého jazyka ve zkušebním období podzim 2019 a jaro 2020. Stěžovatel především ochránce požádal o prošetření postupu ministerstva.

Zákon o veřejném ochránci práv ukládá ochránci povinnost působit k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré zprávy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně práv a svobod.¹ Veřejný ochránce práv JUDr. Stanislav Křeček na mě přenesl některé oblasti své působnosti,² mj. i oblast veřejné správy na úseku školství. Z jeho pověření jsem tak ve věci zahájila šetření a případ posoudila.

A. Shrnutí závěrů

Ministerstvo porušilo ustanovení § 68 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, když výroky svých rozhodnutí o žádostech stěžovatele o přezkum ve zkušebních obdobích podzim 2019 a jaro 2020 řádně neodůvodnilo (kapitola C.1).

Dle dostupných podkladů se domnívám, že ministerstvo porušilo ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 17 odst. 1 a § 50 odst. 1 správního řádu, když ve spisu neshromáždilo veškeré podklady, na jejichž základě by mohlo dostatečně zjistit stav věci, a o žádosti stěžovatele o přezkum ve zkušebním období podzim 2019 rozhodnout v souladu se zásadou materiální pravdy (kapitola C.2).

Na základě dostupných skutečností **nelze postavit najisto, zda byl stěžovatel informován o tom, zda a jak může ve škole nahlédnout do některých podkladů pro rozhodnutí. Proto se jeví, že ministerstvo v konkrétním případě porušilo ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, jež zakotvuje právo účastníka řízení seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim a předpokládá odpovídající povinnost správního orgánu umožnit účastníku reálný výkon tohoto práva (kapitola C.3).**

Ochránce ani jeho zástupkyně nejsou oprávněni šetřit postup ředitele školy, ani z odborného hlediska posuzovat úroveň maturitní zkoušky či skladbu didaktických testů. Z tohoto důvodu jsem se souvisejícími námitkami stěžovatele nemohla podrobněji zabývat (kapitola C.4).

---

1 Ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Podle § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv.

B. Skutková zjištění

B.1 Obsah podnětu a postup ministerstva

Stěžovatel byl žákem oboru obchodní akademie na Gymnáziu B. V květnu 2019 skládal v řádném (jarním) termínu maturitní zkoušku, přičemž byl neúspěšný v didaktickém testu z německého jazyka. Zkoušku z ostatních předmětů a další zkoušky v předmětu německý jazyk složil úspěšně.

Stěžovatel následně didaktický test z německého jazyka opakoval v opravném (podzimním) zkušebním termínu v září 2019. Znovu neuspěl. Rozhodl se tak zaslat ministerstvu žádost o přezkoumání didaktického testu (dále také „žádost o přezkum“). Zde uvedl některé konkrétní námitky, jež se týkaly především srozumitelnosti poslechové nahrávky. V říjnu 2019 stěžovatel obdržel vyrozumění ministerstva, z jehož výrokové části vyplynulo, že žádost o přezkum nebyla shledána důvodnou.

V červnu 2020 se stěžovatel znovu pokusil ve druhém opravném (jarním) termínu absolvovat didaktický test z německého jazyka. I tento pokus byl neúspěšný. Následně znovu požádal ministerstvo o přezkum. Zde citoval dvě otázky z didaktického testu, u nichž se měl v související poslechové nahrávce vyskytnout šum, případně měla být nahrávka nesrozumitelná. V červenci 2020 stěžovatel obdržel vyrozumění ministerstva, jež i nyní shledalo žádost stěžovatele nedůvodnou.

Poté se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv. Ve svém podnětu především zpochybnil postup ministerstva při přezkumu výsledku maturitní zkoušky (dále také „přezkum maturity“). Dále vyslovil přání zvrátit rozhodnutí ministerstva v jeho prospěch.

V neposlední řadě stěžovatel vyjádřil nesouhlas s některými aspekty týkajícími se obecného nastavení maturitní zkoušky, kvality výuky na střední škole a kontroly (dozoru) v oblasti školství. Tyto námitky shrnul ve svém podnětu a podrobně se objevily především v dopisech otce stěžovatele, jež zaslal ministru školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „ministr“), přičemž ho žádal o objasnění zde zmíněných skutečností. V reakci na tyto písemnosti obdržel otec stěžovatele od ministerstva podrobná písemná objasnění.

B.2 Postup zástupkyně veřejného ochránce práv

V říjnu 2020 jsem se rozhodla v rozebírané věci postup ministerstva prověřit a vyhodnotit. Proto jsem zahájila šetření ve smyslu ustanovení § 14 zákona o veřejném ochránci práv. V té souvislosti jsem se písemně obrátila na ministerstvo, přičemž jsem žádala o vyjádření k případu a zaslání veškeré související spisové dokumentace. Jednotlivé dokumenty jsem využila jako podklad pro své skutkové a právní hodnocení, jež je obsaženo v této zprávě. Ředitel odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání ministerstva Ing. Bc. Petr Bannert, Ph.D., mi ve své odpovědi z prosince 2020 představil své stanovisko k předmětné záležitosti. Z jeho písemného vyjádření vyplývá, které podklady v souvislosti s přezkumem maturity stěžovatele (v období podzim 2019 i jaro 2020) shromáždilo. Zároveň jsou zde vyjádřeny následující úvahy, o nichž se lze dle textu domnívat, že se vztahují především k přezkumu v období jaro 2020:

- Stěžovatel v *Protokolu o průběhu zkoušky v učebně* neuvedl žádnou námitku, nevyužil možnosti zaznamenat námitku u školního maturitního komisaře a žádnou skutečnost nesdělil ani řediteli školy, přestože byl o těchto možnostech poučen zadavatelem zkoušky dle instrukcí ministerstva. Pokud by se námitka v těchto souvislostech objevila, škola by konkrétní část nahrávky na konkrétním CD a konkrétním přehrávači ověřila. Ministerstvo vychází z toho, že není-li žádný záznam o výskytu šumu uvedeným způsobem zaveden, s časovým odstupem již nemohou být uvedené skutečnosti objektivně prozkoumány.
- Ministerstvo nahlédlo do dokumentace dvou žákyň, které dle prezenční listiny konaly zkoušku spolu se stěžovatelem, přičemž obě žákyně k otázkám, kde stěžovatel argumentoval nesrozumitelností, uvedly správné odpovědi.
- Žádná z žákyň, jež zkoušku skládaly společně se stěžovatelem, nevznesla připomínku k průběhu zkoušky ani ke kvalitě nahrávky.
- Výsledkový portál žáka CERMAT umožňuje zaslání vybraného dokumentu s výsledkem zkoušky na e-mail žáka (výpis, ohodnocený záznamový arch, protokol o výsledcích), obsahuje opravené didaktické testy a hodnocení písemných prací. Nad rámec uvedeného může žák ve škole nahlédnout do originálního záznamového archu, prezenční listiny, protokolu o průběhu zkoušky v učebně, protokolu o průběhu zkoušek ve zkušebním místě. O nic z toho stěžovatel nepožádal.
- To, co stěžovatel ve své žádosti o přezkum uvedl, nepovažuje ministerstvo za konkrétní námitku k výsledku didaktického testu, jež by vyžadovala konkrétnější odůvodnění. Bez uvedení konkrétní námitky ministerstvo v rámci přezkumu posoudí záznamový arch žáka jako celek, žák neobdrží přílohu s vyjádřením k jednotlivým úlohám, ale toliko sdělení, že všechny úlohy byly přezkoumány a při původním vyhodnocení došlo, či nedošlo k pochybení.
- V případě stěžovatele se neprokázalo, že by jeho neúspěch přímo souvisel s vadným přehrávačem či jinými rušivými vlivy, neboť na tyto sám včas neupozornil. Není tak možné pravdivost jeho tvrzení zpětně ověřit. Obě další maturantky nadto na napadené úlohy odpověděly správně.

B.3 Soudní řízení ve věci

Stěžovatel se zároveň rozhodl proti vyrozumění ministerstva ze dne 12. 7. 2020 bránit prostřednictvím správní žaloby. Městský soud v Praze v dané věci rozhodl rozsudkem ze dne 17. 3. 2021, č. j. 14A 100/2020-30 (dále také „rozsudek ve věci stěžovatele“). Žalobu stěžovatele jím zamítl. Rozsudek mi stěžovatel zaslal, tedy jsem jej mohla prostudovat a využít při svém hodnocení. Jsem si dobře vědoma skutečnosti, že veřejný ochránce práv není oprávněn zasahovat do rozhodovací činnosti soudů³ a jeho role je vůči soudnímu rozhodování komplementární. Nemá tedy soudům konkurovat, ale poskytovat jakousi doplňkovou ochranu. Rozsudek mi v rozebíraném případě ponechává prostor pro vlastní zhodnocení postupu úřadu, poněvadž se vztahuje jen na některé aspekty věci z hlediska

---

³ Ustanovení § 1 odst. 9 zákona o veřejném ochránci práv.

věcného i časového. Dle informací dostupných na webu *infoSoud*⁴ stěžovatel v dubnu 2021 uplatnil kasační stížnost, o níž Nejvyšší správní soud zatím nerozhodl.

C. Právní hodnocení

Podle ustanovení § 82 odst. 2 školského zákona může každý, kdo konal zkoušku společné části maturitní zkoušky, písemně požádat ministerstvo o přezkum. Ministerstvo následně žadateli zašle písemné vyrozumění o výsledku přezkumu nejpozději do 30 dnů ode dne doručení žádosti.⁵ V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je nutné v řízení o žádosti o přezkum aplikovat správní řád v otázkách, jejichž řešení je nezbytné.⁶ V té souvislosti je nutné považovat vyrozumění ministerstva o žádosti o přezkum za rozhodnutí dle ustanovení § 65 odst. 1 správního řádu.⁷

Vzhledem k obsahu pravomocného rozsudku ve věci stěžovatele považuji následující skutečnosti za dané, tedy je nebudu podrobovat vlastnímu hodnocení:

- vyrozumění ministerstva o žádosti stěžovatele o přezkum ze zkušebního období jaro 2020 není nepřezkoumatelné,
- ministerstvo v návaznosti na žádost stěžovatele o přezkum ze zkušebního období jaro 2020 zjistilo stav věci dostatečně a spis obsahuje veškeré podklady, na základě kterých mohlo ministerstvo věc posoudit a rozhodnout,
- poslechová nahrávka je v takové kvalitě, aby mohl stěžovatel ve zkušebním období jaro 2020 zkoušku vykonat.

Po prostudování podkladů, jež jsou mi dostupné, jsem se vzhledem k mým zákonným možnostem rozhodla blíže zhodnotit, zda odůvodnění vyrozumění ministerstva o žádostech stěžovatele o přezkum v obou obdobích (podzim 2019, jaro 2020) odpovídá požadavkům plynoucím ze zákona, zda ministerstvo v návaznosti na žádost stěžovatele o přezkum ze zkušebního období podzim 2019 zjistilo stav věci dostatečně a spis obsahuje veškeré podklady, na základě kterých mohlo ministerstvo věc posoudit a rozhodnout, a zda měl stěžovatel v obou obdobích reálnou možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim.

Zároveň podotýkám, že záležitost stěžovatele posuzuji i v souvislosti s výsledky systémového šetření (včetně navazujících diskusí),⁸ které veřejný ochránce práv realizoval v předchozích letech, přičemž se zaměřil na přezkumy maturit ze strany ministerstva.

---

4 Viz 14A 100 / 2020, infoSoud: informace o průběhu řízení. *eJustice* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti, 2008 [cit. 11. 7. 2021]; dostupné z <https://bit.ly/3kvoYYh>.

5 Ustanovení § 82 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

6 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

7 Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. dubna 2017, č. j. 6 As 68/2012-61; dostupný z http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0068_6As_1200061_20141010134238_prevedeno.pdf.

8 Vedeného pod sp. zn. 573/2016/VOP a 13/2018/SZD.

C.1 Vyrozumění ministerstva o žádosti o přezkum a jeho odůvodnění

Dle ustanovení § 67 odst. 1 správního řádu obsahuje rozhodnutí výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. V odůvodnění má správní orgán shrnout důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.⁹ Požadavek na náležité odůvodnění zároveň patří mezi projevy základních zásad rozhodování ve veřejné správě, zejména zásady legitimního očekávání (předvídatelnosti správního rozhodnutí), která je zakotvena v § 2 odst. 4 správního řádu.

Příslušný soud může v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost, jež spočívá v nedostatku důvodů rozhodnutí nebo jeho nesrozumitelnosti.¹⁰ Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu musí být nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Tento institut nelze libovolně rozšiřovat na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na veškeré aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění.¹¹ Z rozsudku ve věci stěžovatele vyplývá, že konkrétní vyrozumění je sice pro své odůvodnění na hraně přezkoumatelnosti, nicméně ještě ob stojí. Ministerstvo by však dle tvrzení soudu udělalo lépe, pokud by reagovalo na námitky žalobce vzhledem ke konkrétním zvukovým stopám nahrávky k poslechovému substestu.¹²

Veřejný ochránce práv se již v minulosti zabýval tím, jak ministerstvo vyrozumění o žádosti o přezkum odůvodňuje a do jaké míry se zde věnuje konkrétním námitkám neúspěšných maturantů. Ve zkoumaném vzorku převažovala rozhodnutí, v nichž ministerstvo požadavkům kladeným na odůvodnění zcela nebo částečně nevyhovělo. V řadě svých vyrozumění vůbec nereagovalo na konkrétní námitky žadatelů, případně se jim věnovalo jen omezeně. Dále ministerstvo věnovalo velký prostor odůvodnění otázkám, které žadatel vůbec nerozporoval. Veřejný ochránce práv taková odůvodnění nepovažoval za náležitá a měl za to, že ministerstvo porušilo ustanovení § 68 odst. 3 ve spojení s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, když své výroky přílehlavě neodůvodnilo.¹³ Obrátil se v této souvislosti ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv na vládu. Té navrhl ministru uložit, aby ministerstvo svá rozhodnutí ve věci přezkumů náležitě odůvodňovalo a dbalo na to, aby byla přílehlavá ve vztahu ke konkrétním námitkám

9 Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu.

10 Ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů.

11 Srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. února 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-81; dostupné z http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2006/0212_7Afs_0600074A_prevedeno.pdf.

12 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. března 2021, č.j. 14A 100/2020-30; dostupné z http://www.nssoud.cz/files/EVIDENCNI_LIST/2020/14A_100_2020_20_20210414154618_prevedeno.pdf. Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsudek ve věci stěžovatele, mám jej k dispozici i od něj.

13 Zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 20. září 2016, sp. zn. 573/2016/VOP; dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/4634>.

žadatelů.¹⁴ Ministerstvo v návaznosti na požadavek ochránce doplnilo formuláře žádosti o přezkum. Žák nyní může křížkem označit, že má konkrétní námitku k výsledku didaktického testu, kterou může dále blíže specifikovat. V takovém případně ministerstvo přislíbilo, že se k námitce vyjádří detailněji a podrobně odůvodní, pokud takové námitce nevyhoví.¹⁵

Stěžovatel opakoval didaktický test z německého jazyka v opravném zkušebním termínu v září 2019. Následně ministerstvo požádal o přezkum výsledku testu, přičemž na k tomu určeném formuláři označil, že má konkrétní námitky.¹⁶ K tomu uvedl, že se v poslechové nahrávce vyskytovalo nepravidelné kolísání hlasitosti a u některých rozhovorů mluvčí zrychlovali mluvu až k nesrozumitelnosti či „polykali“ určité slabiky. Dále zmínil, že náročnost testu je zjevně vyšší, než je úroveň realizované středoškolské výuky, a časový limit je nedostatečný. Jak jsem již uvedla, následně stěžovatel obdržel vyrozumění ministerstva, z jehož výrokové části vyplynulo, že žádost o přezkum nebyla shledána důvodnou. V odůvodnění bylo obsaženo několik obecnějších odstavců týkajících se působnosti ministerstva při posuzování žádostí o přezkum, shromážděných podkladů, validace zadání a způsobu hodnocení výsledku zkoušky. Ke konkrétní námitce stěžovatele ministerstvo uvedlo, že CD pro poslechový subtest bylo nahráno v profesionálním nahrávacím studiu, nahrávka byla posouzena odbornou komisí ministerstva, která ji shledala v plné míře validní.

Podruhé stěžovatel opakoval didaktický test v termínu jaro 2020 a i tentokrát neuspěl. Následně požádal ministerstvo o přezkum testu. I tehdy na k tomu určeném formuláři označil, že má konkrétní námitky. Blíže pak uvedl, že:

- V první části poslechu, konkrétně u otázky „*Was hat Anneke heute verloren?*“ označil špatnou odpověď z důvodu nižší kvality nahrávky. Po celou dobu měl totiž slyšet nepřerušovaný zvuk v podobě šumu, kvůli kterému mu měla splynout jednotlivá slova, a neměl být schopen rozlišit jednotlivé obsažené informace.
- Ve třetí části poslechu, konkrétně u otázky „*Wie viele Tage soll der Patient das Medikament nehmen?*“ nedovedl rozlišit správnou informaci od nesprávné, poněvadž byla správná informace řečena značně nevýrazně.

V červenci 2020 stěžovatel obdržel vyrozumění ministerstva, jež shledalo jeho žádost nedůvodnou. V odůvodnění výroku bylo i v tomto případě obsaženo několik obecnějších odstavců, prakticky totožných jako v předchozím případě. Ke konkrétní námitce stěžovatele ministerstvo i zde zopakovalo především skutečnost, že CD pro poslechový subtest bylo nahráno v profesionálním nahrávacím studiu, nahrávka byla posouzena odbornou komisí ministerstva, která ji shledala v plné míře validní.

---

14 Vyrozumění veřejného ochránce práv vládě České republiky o nezákonné správní praxi MŠMT ze dne 27. června 2018, sp. zn. 13/2018/SZD; dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6058>.

15 Přezkumy maturit budou transparentnější a lépe odůvodňované. Tisková zpráva. *Ombudsman – veřejný ochránce práv* [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 24. října 2018 [cit. 11. 7. 2021]; dostupné z <https://www.ochrance.cz/aktualne/prezkumy-maturit-budou-transparentnejsi-a-lepe-oduvodnovane/>.

16 V sekci „Předmět žádosti“ – „Žádám o přezkoumání (zakřížkujte)“ příslušného formuláře stěžovatel označil křížkem možnost „výsledku DT – mám konkrétní námitky“.

Stěžovatel uvedl, že obě vyrozumění ministerstva (podzim 2019, jaro 2020) jsou téměř v celém rozsahu obsahově a stylisticky totožná. Nadto se dle jeho názoru nevypořádávají s konkrétními námitkami, jež uvedl ve svých žádostech o přezkum maturity. Obě vyrozumění pak mají budit dojem, že se záležitostí stěžovatele nikdo individuálně nezabýval a uvedené námitky fakticky nikdo neprověřoval.

Stanovisko ministerstva k věci, jež mi zaslal ředitel odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání Ing. Bc. Bannert, Ph.D., jsem shrnula výše. Především to, co stěžovatel ve své žádosti o přezkum uvedl, nepovažuje ministerstvo za konkrétní námitku k výsledku didaktického testu, jež by vyžadovala určitější odůvodnění. Bez uvedení konkrétní námitky ministerstvo standardně v rámci přezkumu posoudí záznamový arch žáka jako celek, žák neobdrží přílohu s vyjádřením k jednotlivým úlohám, ale pouze sdělení, že všechny úlohy byly přezkoumány a při původním vyhodnocení došlo, či nedošlo k pochybení.

Nejprve blíže k přezkumu maturity v období podzim 2019. Stěžovatel na příslušném formuláři označil, že žádá o přezkum „výsledku DT – mám konkrétní námitky“, přičemž jeho námitky se vztahovaly obecně k nahrávce k poslechovému subtestu jako takové. Mimo jiné však hovořil i o nepravděpodobném kolísání hlasitosti. Zatímco v případě namítané rychlosti promluvy, tzv. „polykání“ některých slabik a náročnosti nahrávky vzhledem k požadované úrovni jazykových znalostí může být profesionální způsob pořízení nahrávky a její posouzení k tomu určenou nezávislou komisí dostatečným odůvodněním validity nahrávky (jedná se totiž o charakteristiky, jež jsou pevnou součástí projevu nezávislou na externích podmínkách a vlivech), kolísání hlasitosti již může být důsledkem nejrůznějších externích příčin, jež mohou mít původ mimo kvalitu samotné nahrávky. Ať už se jedná o chybu či vadu nosiče, vadu či špatné parametry přehrávače, špatnou akustiku zkušební místnosti aj. Z vyrozumění ministerstva však nevyplývá, že by tyto externí vlivy zvažovalo. V případě přezkumu maturity na jaře 2020 uvedené platí tím spíše. Stěžovatel na příslušném formuláři označil, že žádá o přezkum „výsledku DT – mám konkrétní námitky“, a poukázal na dva konkrétní časově ohraničené úseky nahrávky, kde měl problém mluvenému slovu porozumět. Mimo jiné zmínil nepřerušovaný šum, jehož příčiny také mohou být externí, tedy nezávislé na kvalitě nahrávky samé. I zde se však ministerstvo ke konkrétní námitce stěžovatele vyjádřilo toliko tím způsobem, že CD pro poslechový subtest bylo nahráno v profesionálním nahrávacím studiu, nahrávka byla posouzena odbornou komisí ministerstva, která ji shledala v plné míře validní. Možnými externími vlivy, jež mohly šum zapříčinit, se nezabývalo. V obou případech (tím spíše v případě přezkumu v období jaro 2020, kdy stěžovatel označil konkrétní problematickou sekvenci poslechové nahrávky) jsou tedy informace o tom, jak se ministerstvo vypořádalo s námitkami stěžovatele (včetně souvisejících úvah ministerstva) obsaženy velmi neúplně.

Lze pochopit, že část odůvodnění vyrozumění ministerstva je (vzhledem k povaze řízení, ale i množství stížností, jimiž se musí ministerstvo v každém zkušebním období zabývat), obecná a opakující se. Jádro odůvodnění by však mělo být přiléhavé a individualizované vzhledem k námitkám neúspěšného maturanta. Tím spíše v situaci, kdy tento na příslušném formuláři zaznačí, že uplatňuje konkrétní námitky k výsledku didaktického testu, jež dále vlastními slovy v rámci souvislého projevu specifikuje. Tedy je zjevné, že neřádá o nahodilý přezkum celého testu pro případ, že by se objevilo cokoliv, co by mohlo být použito v jeho prospěch.

Soud v rozsudku ve věci stěžovatele uvádí, že pokud by původcem popisovaných problémů byla kvalita přehrávače či hluk v místnosti, měla se tato skutečnost promítnout v některém z protokolů o průběhu zkoušky a přímo v žádosti o přezkum, kde měl žák v sekci „*Žádám o přezkoumání (zakřížkujte)*“ označit křížkem možnost „*podmínek při konání DT v učebně, které mohly mít vliv na výsledek DT*“. S obojím se ztotožňuji. V odůvodnění výroku ministerstva se však ani v jednom případě stěžovatel nedozvěděl, co z informací obsažených v pořizovaných protokolech vyplývá a kterými úvahami bylo ministerstvo vedeno při jejich hodnocení. Zároveň by ministerstvo mohlo být (ve snaze v nejvyšší možné míře vyhovět principu vstřícnosti a přiměřenosti veřejné správy) ještě shovívavější, tedy vycházet z předpokladu, že žák nemusí zcela domyslet, zda namítá výsledek didaktického testu, či některou z podmínek při konání didaktického testu v učebně. Špatná kvalita nahrávky samé i některý z externích vlivů mohou vést ke zcela totožnému výsledku – žák nahrávce zcela neporozuměl a u zkoušky neuspěl. Nemyslím si, že bude za všech okolností schopen vyhodnotit, co k tomuto výsledku vedlo a co přesně má tedy zaškrtnout ve formuláři žádosti o přezkum. Rozhodující by mělo být především to, co žák v rámci bližšího odůvodnění žádosti vlastními slovy uvádí, tedy zda jeho vyjádření má povahu konkrétní námítky (ať již k obsahu zkoušky, či k podmínkám jejího konání), jež fakticky vyžaduje konkrétnější odůvodnění, nebo nikoli. Především v případě žádosti stěžovatele o přezkum v období jaro 2020 si pak neumím představit, jak měl vzhledem k situaci své námítky ještě více konkretizovat.

Dle dostupných informací konstatuji, že **ministerstvo v konkrétním případě porušilo ustanovení § 68 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, když své výroky přílišně neodůvodnilo**. Jak uvádí soud v rozsudku ve věci stěžovatele, odůvodnění výroku vyrozumění ministerstva z jara 2020 se jeví být na samé hraně přezkoumatelnosti a ministerstvo by udělalo lépe, pokud by lépe reagovalo na jednotlivé námítky stěžovatele.

C.2 Zjištění skutkového stavu a podklady pro rozhodnutí

Jak jsem již výše uvedla, ministerstvo musí v rámci přezkumu maturity v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, aplikovat správní řád. Podklady pro vydání rozhodnutí zásadně opatřuje správní orgán.¹⁷ Dle ustanovení § 17 odst. 1 správního řádu správní orgán v každé věci zakládá spis.¹⁸ Aby mohlo být naplněno právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, musí mít možnost se s nimi seznámit. Seznámení s podklady rozhodnutí může být realizováno především prostřednictvím tzv. nahlížení do spisu ve smyslu ustanovení § 38 správního řádu. Nelze také opomenout, že pokud rozhodnutí správního orgánu podléhá přezkumu, nadřízený správní orgán, soud nebo i veřejný ochránce práv se s podklady pro rozhodnutí seznamuje rovněž primárně prostřednictvím dokumentace, jež

¹⁷ Jedná se pak především o návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Viz § 50 odst. 1 a 2 správního řádu.

¹⁸ Ten tvoří zejména podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci. Přílohou, která je součástí spisu, jsou zejména důkazní prostředky, obrazové a zvukové záznamy a záznamy na elektronických médiích.

je součástí správního spisu. Především z uvedených důvodů by měly být skutečnosti, jimiž správní orgán odůvodňuje své rozhodnutí, zdokumentovány ve spisu.¹⁹

Správnímu orgánu se v této souvislosti ukládá povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.²⁰ To ovlivňuje i rozsah podkladů, jež má správní orgán opatřit, aby ve věci mohl rozhodnout, a zároveň z podkladů, jež mají být součástí spisové dokumentace. Rozhodnutí správních orgánů totiž ve světle uvedené zásady materiální pravdy musejí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Z rozsudku ve věci stěžovatele v této souvislosti vyplývá, že žalovaný zjistil stav věci dostatečně. Dle závěru soudu obsahuje spis veškeré podklady, na jejichž základě mohl žalovaný posoudit žádost žalobce a věc rozhodnout.²¹ Soud se však v souladu s žalobním petitem zabýval toliko vyrozuměním (rozhodnutím) ministerstva o žádosti stěžovatele o přezkum ve zkušebním období jaro 2020.

Ředitelce odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání ministerstva jsem požádala o zaslání kompletní spisové dokumentace, kterou ministerstvo shromáždilo k oběma žádostem stěžovatele o přezkum maturity (podzim 2019, jaro 2020). Obsah zasláné spisové dokumentace tvoří následující dokumenty:

- (1) *Obecné dokumenty*: katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky platný od školního roku 2015–2016: německý jazyk.
- (2) *Dokumenty související se žádostí stěžovatele o přezkum ve zkušebním období podzim 2019*: žádost o přezkoumání zkoušky společné části konané formou didaktického testu ve zkušebním období podzim 2019, vyrozumění ministerstva ze dne 11. 10. 2019, záznamový arch stěžovatele.
- (3) *Dokumenty související se žádostí stěžovatele o přezkum ve zkušebním období jaro 2020*: žádost o přezkoumání zkoušky společné části konané formou didaktického testu ve zkušebním období jaro 2020, vyrozumění ministerstva ze dne 12. 7. 2020, záznamový arch stěžovatele, rozhodnutí o klasifikaci úloh a zařazení úloh do kategorie defektních úloh, posudek nezávislé komise k didaktickému testu z německého jazyka, kritéria hodnocení, pokyny pro zadavatele do učebny pro didaktický test z cizího jazyka platné od 1. 12. 2019, prezenční listina žáků, protokol o průběhu zkoušky v učebně, protokol o průběhu zkoušek ve zkušebním místě, záznamové archy dvou žákyň, jež konaly zkoušku spolu se stěžovatelem, didaktický test z německého jazyka (testový sešit), klíč správných řešení, protokol o ověření způsobilosti testu plnit funkci zadání maturitní zkoušky.

Ve svém písemném stanovisku se ministerstvo dále vyjádřilo především k přezkumu v návaznosti na žádost stěžovatele v období jaro 2020. Uvedlo, že stěžovatel v protokolu

---

19 Srov. např. ODOBINOVÁ, Veronika a Sabina GARGOŠOVÁ. Nahlížení do spisů ve správním řízení. *EPRAVO.CZ* [online]. Praha: EPRAVO.CZ, 2020, 13. 11. 2020 [cit. 12. 7. 2021]. ISSN 1213-189X; dostupné z <https://www.epravo.cz/top/clanky/nahlizeni-do-spisu-ve-spravnim-rizeni-112175.html>.

20 Ustanovení § 3 správního řádu.

21 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. března 2021, č.j. 14A 100/2020-30; dostupné z http://www.nssoud.cz/files/EVIDENCNI_LIST/2020/14A_100_2020_20_20210414154618_prevedeno.pdf.

Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsudek ve věci stěžovatele, mám jej k dispozici i od něj.

o průběhu zkoušky v učebně neuvedl žádnou námitku, nevyužil možnosti zaznamenat námitku u školního maturitního komisaře a žádnou skutečnost nesdělil ani řediteli školy, přestože byl o těchto možnostech poučen zadavatelem zkoušky dle instrukcí ministerstva. Pokud by se námitka v těchto souvislostech objevila, škola by konkrétní část nahrávky na konkrétním CD a konkrétním přehrávači ověřila. Ministerstvo vychází z toho, že není-li žádný záznam o výskytu šumu uvedeným způsobem zaveden, s časovým odstupem již nemohou být uvedené skutečnosti objektivně prozkoumány. Zároveň ministerstvo nahlédlo do dokumentace dvou žákyň, které dle prezenční listiny konaly zkoušku spolu se stěžovatelem, přičemž obě k otázkám, kde stěžovatel argumentoval nesrozumitelností, uvedly správné odpovědi. Žádná z žákyň, jež zkoušku skládaly společně se stěžovatelem, nevznesla připomínku k průběhu zkoušky ani ke kvalitě nahrávky. V případě stěžovatele se neprokázalo, že by jeho neúspěch byl v přímé souvislosti s vadným přehrávačem či jinými rušivými vlivy, neboť na to sám včas neupozornil, tudíž není možné pravdivost jeho tvrzení zpětně ověřit. Obě další maturantky nadto na napadené úlohy odpověděly správně.

Jak v případě přezkumu v období jaro 2020 uvádí soud v rozsudku ve věci stěžovatele a jak jsem seznala z vyjádření ministerstva i obsahu zaslané spisové dokumentace, zjistilo ministerstvo stav věci dostatečně a spis obsahuje veškeré podklady, na jejichž základě mohlo posoudit žádost stěžovatele a věc rozhodnout.

V případě přezkumu v období podzim 2019 je však spisová dokumentace ministerstva, kterou mám k dispozici, podstatně užší a neobsahuje podklady, jež by umožnily rozhodnout o žádosti stěžovatele ve světle zde uvedených námitek. Ať už se např. jedná o posudek nezávislé odborné komise, který v rozhodnutí ministerstvo zmiňuje v souvislosti s kvalitou předmětné nahrávky, tak i o protokoly z průběhu zkoušky a další materiály, jež by bylo záhodno využít k ověření, zda namítané kolísání hlasitosti nemůže být důsledkem některé z příčin, která je na kvalitě samotné nahrávky nezávislá. Aby mohlo ministerstvo při svém rozhodování vyjít ze spolehlivě zjištěného stavu věci, mělo s uvedenými dokumenty (jak tomu bylo v případě období jaro 2020) nade vši pochybnost nakládat jako s podklady pro rozhodnutí, tedy měly být tyto dokumenty součástí spisu vedeného ministerstvem.

Lze se domnívat, že některé podklady, z nichž ministerstvo při rozhodování vychází, může mít k dispozici v elektronické podobě (ať již v rámci elektronického spisu, či zcela mimo spis). Ministerstvo však nic takového neuvedlo (z jeho vyjádření není patrné, zda, případně jak v tomto kontextu pracovalo s dokumenty v online podobě, které nejsou součástí zaslané dokumentace) a v reakci na naši žádost o zaslání kompletní spisové dokumentace poskytlo k žádosti stěžovatele o přezkum ve zkušebním období podzim 2019 toliko tři výše vypočtené dokumenty. Konečně by v souladu s výše uvedeným mělo ministerstvo shromáždit podklady pro rozhodnutí tak, aby se s nimi mohl účastník řízení seznámit prostřednictvím nahlédnutí do spisové dokumentace. Z dostupných informací se mi nejeví, že by tak učinilo.

Proto se domnívám, že v konkrétním případě ministerstvo porušilo ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 17 odst. 1 a 50 odst. 1 správního řádu, když ve spisu (dle toho, co mi bylo zasláno jakožto kompletní spisová dokumentace) neshromáždilo veškeré

podklady, na jejichž základě by mohlo dostatečně zjistit stav věci a o žádosti stěžovatele o přezkum v období podzim 2019 rozhodnout v souladu s principem materiální pravdy.

C.3 Možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu označuje právo seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim za jednu ze záruk spravedlivého procesu vyžadovaných ústavním pořádkem.²² Dle § 82 odst. 4 školského zákona má každý právo nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku zkoušky. Školský zákon hovoří pouze o právu nahlédnout, nikoli vyjádřit se. Samotné právo nahlížet do podkladů by bez práva vyjádřit se k nim ztrácelo svůj smysl. Školský zákon tedy právo seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim neupravuje v plné míře. Jedná se tak o nezbytnou otázku, na kterou je nutné použít správní řád. Povinnost správního orgánu dát účastníkovi řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřil k podkladům rozhodnutí, upravuje správní řád v ustanovení § 36 odst. 3.²³

Již v minulosti veřejný ochránce práv praxi ministerstva v tomto ohledu z vlastní iniciativy prošetřil, přičemž dospěl k závěru, že ministerstvo žadateli neumožňuje vyjádřit se ke všem podkladům, z nichž při svém rozhodování vychází, ani nevyzývá žadatele k vyjádření z vlastní iniciativy. Ministerstvo v reakci na zprávu ochránce o šetření mj. uvedlo, že zváží možnost využití výsledkového portálu žáka ke zpřístupnění většího množství dokumentů rozhodných pro vyjádření žáka k podkladům pro rozhodnutí a na webových stránkách bude zveřejňovat stanovisko nezávislé odborné komise. Poněvadž změny, jež ministerstvo v mezidobí realizovalo, nepovažoval ochránce za dostatečné, obrátil se v této souvislosti ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv na vládu. Vyjádřil pochopení pro to, že ministerstvo může čelit v rámci zveřejňování některých podkladů technickým obtížím, avšak ty nemohou jít k tíži maturantů. Ti mají právo na řádné seznámení se všemi relevantními podklady rozhodnutí, stejně jako právo se k těmto podkladům vyjádřit. Ochránce tak navrhl vládě uložit ministroví, aby ministerstvo žadateli dalo možnost seznámit se skutečně se všemi podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim.²⁴ Dle navazujících dohod mělo ministerstvo zpracovat analytickou studii k možnostem rozšíření výsledkového portálu a zveřejňování některých dalších dokumentů. Upravený výsledkový portál měl být k dispozici pro maturitní zkoušky konané ve zkušebním období jaro 2020.

Dle vyjádření ministerstva aktuálně tzv. *Výsledkový portál žáka* umožňuje zaslání vybraného dokumentu s výsledkem zkoušky na e-mail žáka (výpis, ohodnocený záznamový arch, protokol o výsledcích), obsahuje opravené didaktické testy a hodnocení písemných prací. Nad rámec uvedeného může žák ve škole nahlédnout do originálního záznamového archu, prezenční listiny, protokolu o průběhu zkoušky v učebně, protokolu o průběhu zkoušek ve zkušebním místě. O nic z toho stěžovatel nepožádal.

22 Viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. srpna 2014, č. j. 6 As 68/2012-47; dostupné z http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0068_6As_120_20140822120312_prevedeno.pdf.

23 To se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

24 Vyrozumění veřejného ochránce práv vládě České republiky o nezákonné správní praxi MŠMT ze dne 27. června 2018, sp. zn. 13/2018/SZD; dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6058>.

Seznala jsem, že posudky nezávislé odborné komise jsou veřejně dostupné online.²⁵ To se týká i klíčů správných řešení, katalogů požadavků či kritérií hodnocení.

V souladu s předchozími závěry ochránce se domnívám, že ministerstvo by mělo žadatele ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu vyzývat k vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. Správní orgán nejlépe ví, kdy je shromážděn finální důkazní materiál a všechny podklady pro rozhodnutí, proto by měl v tomto okamžiku sám aktivně účastníka vyzvat, aby se k podkladům pro rozhodnutí vyjádřil, a stanovit mu k tomu přiměřenou lhůtu. Jsem však potěšena, že ministerstvo doposud alespoň rozšířilo možnosti výsledkového portálu žáka, online formou zveřejňuje posudky nezávislé odborné komise, klíče správných řešení, katalogy požadavků či kritéria hodnocení a umožňuje žákům ve škole nahlédnout do originálního záznamového archu, prezenční listiny, protokolu o průběhu zkoušky v učebně a protokolu o průběhu zkoušek ve zkušebním místě. V rozebíraném případě tak mohl mít stěžovatel teoreticky přístup ke všem materiálům, jež byly důležité pro posouzení jeho konkrétní záležitosti. Zároveň věřím, že ministerstvo situaci dále vyhodnocuje a v blízké budoucnosti dojde v tomto ohledu k dalšímu systémovému vylepšení.

V souvislosti s rozebíraným případem si však k výše uvedenému dovoluji doplnit jednu konkrétní věcnou poznámku. Z dostupného formuláře přihlášky k maturitní zkoušce, pokynů pro zadavatele ani z dalších podkladů, jež mám k dispozici, aktuálně nelze postavit najisto, zda byl stěžovatel před vydáním vyrozumění o jeho žádostech o přezkum informován o tom, že může ve škole nahlédnout do originálního záznamového archu, prezenční listiny, protokolu o průběhu zkoušky v učebně a protokolu o průběhu zkoušek ve zkušebním místě, případně kdy a za jakých podmínek. Nebyla-li tato informace poskytnuta, je možnost nahlédnutí do uvedených podkladů *de facto* pouze teoretická. Nelze se tak divit, že stěžovatel ve škole do těchto podkladů nenahlédl, což je dle jeho vyjádření i vyjádření ministerstva nesporné.

Tím samozřejmě nemíním, že by informaci muselo maturantovi podat přímo ministerstvo. Může tak učinit například sama škola, typicky prostřednictvím zadavatele či školního maturitního komisaře. Měla by tak nicméně (jako i v jiných zásadních záležitostech týkajících se organizace společné části maturitní zkoušky) postupovat na základě konkretizovaných pokynů ministerstva.²⁶ Ministerstvo ze zákona odpovídá za metodické řízení průběhu společné části maturitní zkoušky,²⁷ ale především je, jak jsem již výše uvedla, jakožto správní orgán vyřizující žádosti o přezkum povinno dát účastníku řízení reálnou možnost, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci (vyrozumění) seznámil s podklady pro jeho vydání a vyjádřil se k nim. Součinnost školy může být v tomto ohledu vítána.

Na základě dostupných skutečností nelze postavit najisto, zda byl stěžovatel informován o tom, že může ve škole nahlédnout do výše uvedených podkladů, kdy (v jaké lhůtě)

---

25 Na stránkách ministerstva pro období jaro 2020 například zde <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statni-maturita/posudky-nezavisle-odborne-komise-jaro-2020>.

26 Srov. např. dokument *Pokyny pro zadavatele*, kde by mohla být předmětná informace zahrnuta.

27 Ustanovení § 80 odst. 1 školského zákona.

tak může učinit, případně za jakých podmínek. Proto se jeví, že ministerstvo v konkrétním případě porušilo ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, jež zakotvuje právo účastníka řízení seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, a předpokládá odpovídající povinnost správního orgánu umožnit účastníku reálný výkon tohoto práva.

C.4 Námitky týkající se výuky, používaných učebnic a náročnosti zkoušky

Námitky týkající se kvality výuky na konkrétní střední škole (včetně přípravy k maturitní zkoušce), používaných učebnic a nepodání informací ohledně toho, který z jazyků na střední škole je prvním vyučovaným (tedy jeho výuka směřuje k dosažení referenční úrovně alespoň B1 dle SERR), nemají základ v postupu ministerstva. Za to, že škola a školské zařízení poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zákonem a vzdělávacími programy, dle školského zákona odpovídá ředitel školy.²⁸ Ten rovněž odpovídá za odbornou úroveň vzdělávání, ale také rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak.²⁹ Co se týká schvalovacích doložek ministerstva, střední školy nejsou povinny při výuce používat učebnice opatřené schvalovací doložkou, naopak mohou využívat i další učebnice a učební texty, pokud nejsou v rozporu s cíli vzdělávání stanovenými zákonem, rámcovými vzdělávacími programy nebo právními předpisy. O použití učebních materiálů rozhoduje ředitel školy, který zároveň zodpovídá za splnění uvedených podmínek.³⁰ Podle § 78a odst. 1 školského zákona je vydáván *Katalog požadavků k maturitní zkoušce z německého jazyka*, který úplným způsobem vymezuje rozsah požadavků na znalosti a dovednosti žáků, přičemž výslovně odkazuje na referenční úroveň B1 dle SERR.³¹ Tvorba didaktického testu v souladu s katalogem, ale i využívané validační mechanismy zajišťují, že konkrétní testy této úrovně odpovídají bez ohledu na to, o který z cizích jazyků se jedná.

Ministerstvo dle zákona především řídí výkon státní správy ve školství v rozsahu stanoveném tímto zákonem a odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy.³² Také plní v oblasti školství další zákonem vymezené úkoly. Jeho úlohou však není zjišťovat a hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání. Tuto působnost školský zákon svěřuje České školní inspekci, na niž se může každý obrátit s podnětem k prošetření.³³

Z již citovaného rozsudku ve věci stěžovatele vyplývá, že námitky týkající se adekvátnosti výuky na konkrétní střední škole nesměřují vůči ministerstvu, tedy je měl stěžovatel uplatňovat u jiných orgánů, jinou cestou a dříve (z kontextu je patrné, že soud míní

---

28 Ustanovení § 164 odst. 1 písm. b) školského zákona.

29 Tamtéž, písm. a) a c).

30 Ustanovení § 27 odst. 2 školského zákona.

31 Katalog požadavků společné části maturitní zkoušky platný od školního roku 2015/2016. Německý jazyk, č. j. MSMT-6858/2014-CERMAT. *Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Maturitní zkouška* [online]. Praha: Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, 2014, 24. 4. 2014 [cit. 11. 7. 2021]; dostupné z https://maturita.cermat.cz/files/files/katalog-pozadavku/NJ_Katalog_pozadavku_MZ-17-18.pdf.

32 Ustanovení § 169 odst. 1 školského zákona.

33 Ustanovení § 174 odst. 2 a 6 školského zákona.

v dřívější vhodnou dobu, nikoli až po neúspěšném složení jedné ze součástí maturitní zkoušky v opravném termínu).³⁴

Otec stěžovatele zaslal v září 2019 ministrovi dopis, který označil jako „stížnost na vyhodnocení didaktického testu z německého jazyka“. Ministerstvo na jeho dopis reagovalo. S touto písemnou reakcí se otec stěžovatele nespokojil, poněvadž ji shledal nepřesnou, zavádějící a neúplnou. Obratem tak adresoval ministerstvu další dopis, na nějž ministerstvo opět písemně odpovědělo. V této korespondenci jsou rozebírány námitky otce stěžovatele, jež se týkaly kvality výuky na konkrétní střední škole, používaných učebnic, nepodání informací ohledně toho, který z jazyků na střední škole je prvním vyučovaným, či kontroly a dozoru v oblasti školství. Jak stěžovatel, tak i ministerstvo kompletní obsah písemné komunikace dobře znají, tedy nepovažují za nutné blíže rozvádět veškeré souvislosti.

S ohledem na výše uvedené v tomto bodě uzavírám, že **veřejný ochránce práv ani jeho zástupkyně nejsou oprávněni šetřit postup ředitele školy,³⁵ ani z odborného hlediska posuzovat úroveň maturitní zkoušky či skladbu konkrétních didaktických testů. Z tohoto důvodu se se souvisejícími námitkami nemohu podrobněji zabývat.** Lze přisvědčit názoru soudu, že námitky týkající se výuky na konkrétní střední škole nesměřují vůči ministerstvu, tedy je měl stěžovatel uplatňovat u kompetentních orgánů (především ředitel školy, Česká školní inspekce, případně zřizovatel) a v ideálním případě dříve než v rámci soudního řízení zahájeného na základě žaloby stěžovatele proti rozhodnutí ministerstva.

Konečně také oceňuji, s jakou pečlivostí a věcností se jednotlivým námitkám uvedeným v dopisech otce stěžovatele ministerstvo věnovalo, ač není ze zákona povinno v souvislosti s vedením řízení o žádosti o přezkum vyřizovat korespondenci obdobné povahy.

---

34 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. března 2021, č.j. 14A 100/2020-30; dostupné z http://www.nssoud.cz/files/EVIDENCNI_LIST/2020/14A_100_2020_20_20210414154618_prevedeno.pdf. Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsudek ve věci stěžovatele, mám jej k dispozici i od něj.

35 Nejedná se o úřad či jinou instituci ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

D. Informace o dalším postupu

Vzhledem k výše uvedenému mi nezbývá než konstatovat, že ministerstvo v rozebíraném případě pochybilo. Konkrétní závěry jsem rozpracovala v části C této zprávy (Právní hodnocení) a přehledně shrnula v části A (Shrnutí závěrů).

Zprávu zasílám ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy Ing. Robertu Plagovi, Ph.D., a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv ho žádám, aby se ve lhůtě do **30 dnů od jejího doručení** vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, jež mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu rovněž zasílám stěžovateli.

Brno, dne 3. srpna 2021

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)